

Messlingen 3:134, Kappruet

Undersökningens syfte

Enligt plan- och bygglagen 5 kap 11 a§ ska kommunen undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen ska innebära att kommunen identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och samråder frågan med Länsstyrelsen.

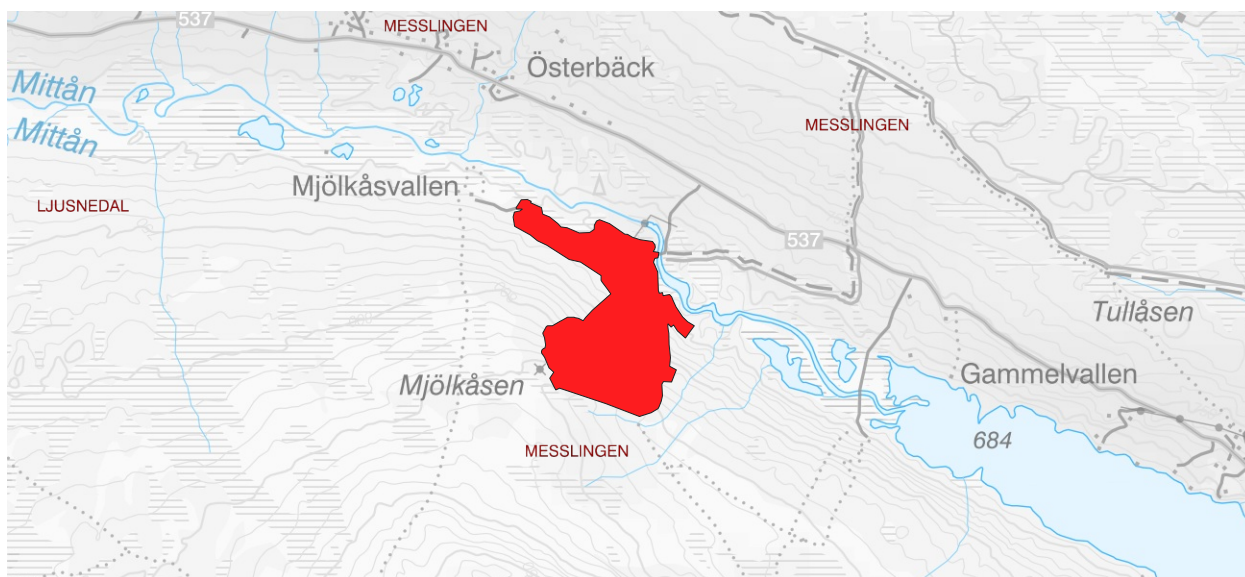
I samband med undersökning och samrådet ska frågan om betydande miljöpåverkan avgöras genom ett särskilt beslut av kommunen.

I det fall kommunen beslutar att ett plangenomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning göras, i annat fall ska konsekvenserna för miljön framgå av planbeskrivningen.

Denna undersökning gäller inte en verksamhet som tidigare tillståndsprövats, eller en vägplan/järnvägsplan. Denna undersökning gäller inte heller detaljplan för totalförsvaret eller räddningstjänstens behov.

Information om planen

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utveckling av Kappruets alpina anläggning med nya boendemöjligheter, nya servicefunktioner och en varierad bebyggelse med nya enskilda fritidshus, uthyrningsstugor och samlade byggrätter för lägenheter. Vidare är syftet att möjliggöra en ny anläggning för vatten- och avlopp.

Figur 1 Områdes lokalisering

Planarbetet startade 2014-03-27. En miljökonsekvensbeskrivning upprättades först 2015-01-25 som ett underlag för detaljplanen för Messlingen 3:134. Samråd skedde i samband med detaljplanens samråd under 2015.

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletterades 2017 i samband med att detaljplanen antogs. Efter att detaljplanen antogs av kommunfullmäktige 2017-06-12 har detaljplanen överklagats i tingsrätten och hovrätten.

2020 avgjorde Svea hovrätt att de underlag som låg till grund för kommunens antagandebeslut var otillräckliga för den bedömning som måste göras enligt 3 kap. 5 § miljöbalken. Detta gällde i första hand påverkan på riksintresset för rennärning.

2022 beslutade kommunstyrelsen i Härjedalens kommun att låta komplettera underlaget gällande påverkan på rennärningen och planprocessen tog ett omtag från granskningsskedet. Handlingarna var ute på granskning 2024-04-09 där synpunkter från bland andra Länsstyrelsen, samebyn och Naturskyddsföreningen har lett till en rad förändringar i planförslaget.

Då förändringarna i planförslaget under 2026 är omfattande revideras även miljökonsekvensbeskrivningen för att bättre kunna åtgärda tidigare påtalade brister på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och bedömningar, men även för att tydligare beskriva konsekvenserna av det planförslaget. I samråd med länsstyrelsen ansågs att en undersökning om betydande miljöpåverkan skulle genomföras.

Detta är en miljökonsekvensbeskrivning för en plan, enligt gällande bestämmelser i miljöbalken från tidpunkten då planärendet startade.

Undersökningar för att utreda markens lämplighet

I samband med planarbetet har följande utredningar genomförts:

- Naturvärdesinventering, 2013
- Geotekniska undersökningar, 2014
- Fågelinventering, 2016
- Rennäringsanalys, 2023
- Vägutredning, 2015
- Vatten och avlopputredning, 2015.

Inför den fjärde granskningsomgången har planförslaget kompletteras med:

- Dagvattenutredning, 2025
- Konsekvensbedömning för Rennärningen, 2025
- Artskyddsutredning avseende tretåig hackspett, 2025
- Vatten och avloppsutredning, 2026
- Ny miljökonsekvensbeskrivning

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Nedan redovisar kommunen aspekter som är applicerbara i Härjedalens kommun som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Plan- och bygglagen, PBL 2010:900 anger att om en detaljplan möjliggör några av nedanstående åtgärder ska hänsyn även tas till:

- verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper,
- verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, och
- de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Planeras för	Ja/Nej
ett industriområde,	Nej
ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt,	Nej
en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar	Ja
en hamn för fritidsbåtar,	Nej
ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,	Nej
en campingplats,	Nej
en nöjespark,	Nej
en djurpark,	Nej

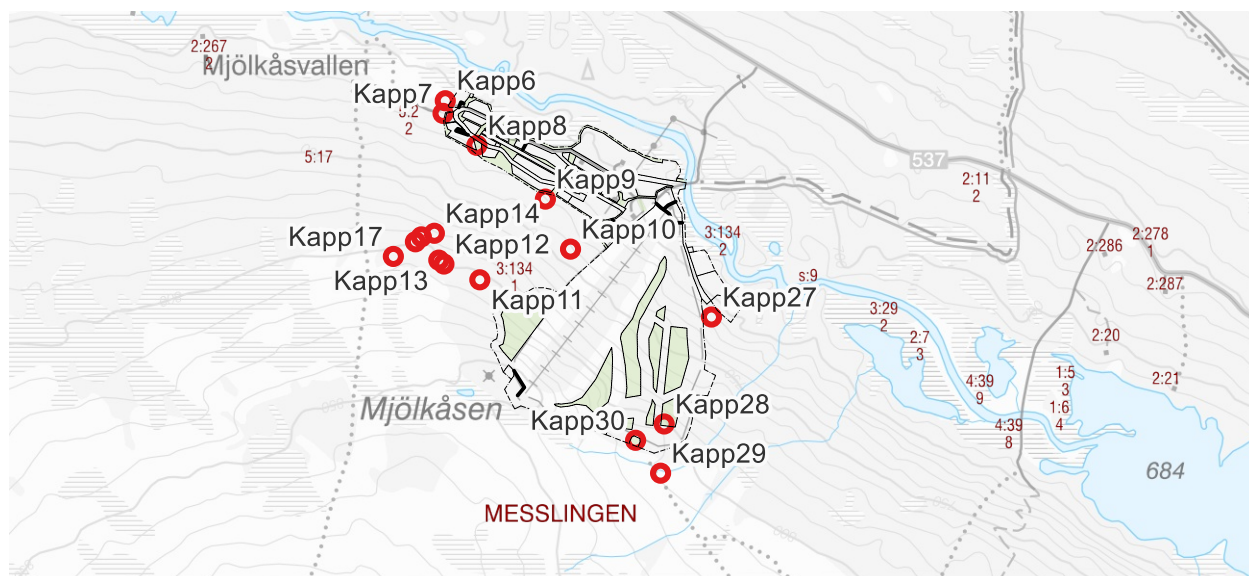
Kommentar:

Planområdet omfattar Kappruets skidanläggning, som har befintliga liftar och nedfarter. Planförslaget innebär en ny släplift i ett nytt boendeyråde. Detta innebär att det är en utvidgning av en befintlig anläggning där det redan finns motsvarande störningskällor som planförslaget innebär.

Sida
4 (9)

Skyddade områden				
Nationalpark 7 kap mb	x			Berörs ej
Naturreservat 7 kap mb	x			Länsstyrelsen utreder möjligheterna till att bilda Naturreservat söder om området.
Kulturresevat 7 kap mb	x			Berörs ej
Naturminne 7 kap mb	x			Berörs ej
Biotopskyddsområde 7 kap mb	x			I dagsläget är det inte känt vilken verksamhet som ska etablera sig i området. Avsikten med planen är att ge förutsättning för industriändamål vilket innebär att det inte går att utesluta att energikrävande verksamhet kan bli aktuell.
Djur- och växtskyddsområde 7 kap MB	x			Berörs ej
Strandskydd 7 kap mb	x			Området är utpekad i kommunens fördjupade översiktsplan gällande LIS.
Miljöskyddsområde 7 kap mb	x			Berörs ej
Vattenskyddsområde 7 kap mb	x			Berörs ej
Landskapsbildskyddsområde	x			Berörs ej. Landskapsbilden påverkas i liten utsträckning då bebyggelse sker i dalgångens botten.
Naturvårdsavtal	x			-
Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	x			Området ligger i högalpin fjällterräng med stora naturvärden kopplat både till flora och fauna. Planförslaget har anpassats utifrån funna naturvärden

Figur 3 Identifierade naturvärden

Kommentar:

Planområdet har tagit hänsyn till identifierade naturvärden och anpassat/undvikigt områden med höga naturvärden. Inom planområdet har naturvärdena säkersänts med allmän plats natur. En artskyddsutredning avseende Tretåig hackspett är framtagen

Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?		x		Inom området har skyddade arter påträffats vid inventeringar. Planförslaget har utformats för att undanta viktiga lokaler för kärlväxter, samt livsmiljöer för fåglar.
Berörs/påverkas följande aspekter:				
Berörs/påverkas kulturmiljö?	x			
Berörs/påverkas naturmiljö?		x		Område som idag är fjällbjörkskog förses med byggrätter för bostäder
Berörs/påverkas möjligheten till rekreation- och friluftsliv?	x			Möjligheten till att vistas på Kappruets friluftsanläggning utökas, vilket innebär en positiv effekt på tillgängligheten till rekreation och friluftsliv
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?	x			Området är idag påverkat av befintlig skidanläggning, även om området generellt ligger i ett mycket tyst område
Finns skred-/erosionsrisk och översvåmningsrisk (beroende av klimatförändringar)?	x			Området lutar upp mot fjället, vilket naturligt innebär att det finns branta sluttningar. En geoteknisk utredning är genomförd.
Berörs/påverkas materiella tillgångar?	x			
Berörs/påverkas rennärning?		x		I området bedrivs rennärning. Samebyn har påtalat att fler personer i området påverkar deras renskötsel negativt. Samebyn anser att riksintresset för Rennärning påtagligt skadas av detaljplanen
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	x			
Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	x			Området får i huvudsak grusvägar
Påverkas lokalklimatet?	x			Under de delar av året som snökanonerna producerar snö påverkas lokalklimatet. Detta sker redan idag i befintlig anläggning
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?	x			
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	x			
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
Buller		x		Med en ny släplift installeras ytterligare en bullerkälla. Elmotorn är dock liten och har begränsad bullerstörning
Ljus		x		Detaljplanen innebär att gatubelysning och belysning av skidbacken kan uppföras
Lukt	x			-
Damning	x			-
Vibrationer	x			-

Påverkas stads- och landskapsbilden?		x		Delvis, även om detaljplanens bebyggelseförslag koncentreras till dalgången, påverkas landskapsbilden. Dock är skidanläggningen befintlig och detaljplanen innebär inga större nya nedfarter
Påverkas sociala värden så som parker, grönområden, lekplatser, friyta, tysta områden etc	x			-
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?	x			-
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?		x		En dagvattenutredning är framtagen som visar att vattnet kan renas till acceptabla nivåer innan det når recipient
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?	x			-
Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?	x			
Buller	x			
Ljus	x			
Lukt	x			
Damning	x			
Vibrationer	x			
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?	x			
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	x			
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?	x			Det finns inga indiaktioner på höga radonhalter
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	x			
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?		x		Inom planområdet tillkommer nya vägar och ökad trafik. Den nya vägen kommer att ledas runt befintlig bebyggelse
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?	x			Tillkommande bostäder är relativt få, vilket får en begränsad påverkan på Trafikverkets närliggande väg, då den är mycket lågt trafikerad.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	x			Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att beskriva detaljplanens måluppföljelse.
Påverkas miljökvalitetsnormer?	x			Mittån är ett ytvatten med MKN. Den påverkas inte negativt vid ett plangenomförande enligt utförd dagvattenutredning

Påverkas hälso- och folkhälsomål?	x			-
Förenlighet med gällande kommunala planer	x			Detaljplanen har stöd i kommunens översiktsplanering

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

Hantering av MKN i detaljplanen

Härjedalens kommun är en liten kommun, med en befolkning kring 10 000 invånare. Detta gör att kommunen inte omfattas av MKN för buller. Vidare är kommunen gles befolkad, med ca endast 1 invånare per 1,2 km², vilket generellt leder till att kommunen inte har problem med luftföroreningar på en nivå att MKN för luft riskeras.

Vad gäller MKN för vatten studeras detta i samband med kommunens planläggning genom utredningar av föroreningsbelastningar, exempelvis. Kommunen har i detta fall tagit fram en dagvattenutredning. Bedömning av påverkan på MKN vatten görs i planbeskrivningen.

MKN för havsvatten eller fisk- och musselvatten är inte applicerbara i Härjedalens kommun

Sammantagen bedömning

Planprocessen för föreliggande detaljplan har pågått sedan 2014 och har därmed även varit med om en skärpning inom många lagrum i planeringen. Bland annat har lagförändringar genomförts vad gäller miljöbedömningar, artskydd, reglering via detaljplan, m.m.

Svea hovrätt fastställde 2020 att det fanns brister i det underlag som låg till grund för kommunens bedömningar i samband med antagandet och att kommunen inte tillräckligt tydligt beskrivit konsekvenserna för riksintresset för renäringen enligt 3 kap 6§ MB.

Av ovanstående undersökning är det tre faktorer som pekar för att ett plangenomförande kan innebära en risk för betydande miljöpåverkan. För det första planeras för en skidbacke, vilket kan aktualisera behovet av en miljökonsekvensbeskrivning. Då det är en utvidning av befintlig skidanläggning och regleringarna inom skidbackens område främst syftar till att skydda naturområden bedöms inte denna faktor enskilt utlösa behovet av en miljökonsekvensbeskrivning. Utöver detta är kan påverkan på höga natuvärden, artskydd och påverkan på riksintresse rennäring vara faktorer som pekar mot att ett plangenomförande kan antas innebära en betydande miljöpåverkan.

Den samlade bedömningen i detta fall blir att den tidigare framtagna miljökonsekvensbeskrivningen behöver göras om och spegla det nya planförslaget från 2026. I samband med detta görs en tydligare miljöbedömning och avgränsning av MKB:n för att tydligare beskriva konsekvenserna av detaljplanens genomförande.